

opnaaet ved Lovene af 2. Maj 1855, 30. September 1864 og Loven af 1899, have vi opnaaet ved Tilslutning fra Højre, saa selv om Højremænd end have set med nogen Uvillie paa Friskolen, have de dog mere og mere erkendt, at den personlige Frihed maa man varetage, og Ansvarsfølelsen hos Forældrene maa man oprettholde.

Det glæder mig derfor, at det ærede Medlem for Odense Amts 2den Valgkreds (Martin Madsen Halsted) har indtaget et liberalt Standpunkt og vil, at der skal gøres Ret og Skel til begge Sider. Samtidig med, at det ærede Medlem ønsker, at Statsskolen skal være saa godt funderet som muligt, har han villet være med til at stille Befolkningen frit, om den vil sende sine Børn i offentlige eller private Skoler. Den Tanke er slaaet igennem. Jeg har stillet Forslag om og stemt for, at der af Staten nu maa ydes et Bidrag af 110,000 Kr. til de private Skoler for at gøre det muligt, at den fattige Mand ikke alene skal have Frihed paa Papiret, men kan stilles saaledes i økonomisk Henseende fra Statens Side, at han kan vælge frit, hvor han vil have sine Børn i Skole. Staten og den nuværende Lovgivning have kun et at kræve, og det er, at enhver Fader eller Værge skal lade sine Børn undervise, men Staten og den Lovgivning, som vi nu have, følge ikke det ærede Medlem i at forlange, at alle Børn skulle piskes ind i en og samme Skole. De overlade til Befolkningen frit at vælge, hvor de ville sætte deres Børn i Skole. Det kan imidlertid ikke nytte, at man siger til Befolkningen, at enhver har Ret til at vælge frit, naar han ikke har Midler dertil. Derfor stille vi den her saaledes, at den kan have nogen Udsigt til at faa opfyldt den Frihed, som Loven hjemler. Naar man nu paalægger Befolkningen større Byrder til det offentlige Skolevæsen baade gennem Stats- og Kommuneskatter, gør man det vanskeligere og vanskeligere for den enkelte, navnlig den mindre bemidlede, at benytte sig af den Frihed, Loven yder. Derfor mener man, at Staten har en Pligt til at refundere noget af de Skatter, der gaa ind i Statskassen, til de Beboere, der ikke ere tilfredse med den

offentlige Skole, men ønske at sende deres Børn i Privatskolen.

Det ærede Medlem vilde bevise, at han ikke har stillet noget Forslag, der kunde lægge Hindringer i Vejen for dette Lovforslag. Det ærede Medlem kan altsaa ikke huske, hvad han var med til at gøre ved Sagens anden Behandling. Det ærede Medlem var jo med til at stille Ændringsforslag Nr. 1 ved anden Behandling, som gik ud paa, at de københavnske Lærerlønninger og det københavnske Skolevæsen skulde presses ind i denne Lov, og det ærede Medlem ved dog meget vel, at det vilde være en Hindring for Lovens Vedtagelse, fordi København har sit eget Skolevæsen, der, naar det skal omrindes, kræver ganske anderledes omfattende Overvejelser end dem, der kunne gaa forud for et Ændringsforslag til en Lov, der slet ikke har med Københavns Skolevæsen at bestille. Det ærede Medlem var ogsaa med til ved anden Behandling at stille Forslag om, at det Forhold, Lærerne stode i til Udførelsen af kirkelige Forretninger, skulde afgøres her. Jeg ved meget vel, at det ærede Medlem satte det hen til Opfyldelse ad Aare. Jeg husker ikke Aarstallet, men i hvert Fald gav det ærede Medlem nogle Aars Respit. Det skulde i alt Fald indføres i dette Lovforslag, at Ministeren og Lovgivningen skulde være bundne til at sørge for, at Folkeskolens Lærere bleve løste fra deres Forhold til Kirkesang, Kirkebetjening osv. Men det ærede Medlem ved meget vel, at det er et Stridsspørgsmaal, og det afgør man ikke ved denne Lov, og hvis denne Ændring var bleven vedtaget, vilde det efter min Mening have bidraget til at hindre Lovens Gennemførelse.

Det ærede Medlem har i Dag faret stærkt til Felts mod Paragraffen om Lærernes Afskedigelse, idet han mente, at den vilde bidrage til at hindre Lovens Gennemførelse. Det ærede Medlem og hans Meningsfæller i Udvalget glemte imidlertid, at de til anden Behandling vare med til at stille Forslag om Lærernes Afskedigelse. De ærede Medlemmer huske jo meget vel, at først da de kom her ned i Salen og hørte, at nogle enkelte Lærere vare betænkelige ved det, løb de af al